

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Geriatrisk ASIH SPSV och prehospital vård
Petri Salonen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

HSN 2023-0341

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Förnyat avtal med Ambulanssjukvården i Storstockholm AB avseende tjänsten psykiatriambulans

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till beslut om att ingå förnyat avtal med Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) avseende tjänsten psykiatriambulans.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i psykiatriutskottet.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Inriktning för förnyat avtal med Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB), organisationsnummer 556461-6695, avseende tjänsten psykiatriambulans, som beskrivs i tjänsteutlåtandet, godkänns.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att teckna avtal med AISAB avseende tjänsten psykiatriambulans, med en avtalstid på tre år och med möjlighet för Region Stockholm att förlänga avtalet med upp till två år. Driftstart är den 1 november 2023.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Den prehospitla akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa är under stark utveckling för att möta ökningen av den psykiska ohälsan i samhället.

Varje år dör över 300 personer i självmord och minst fem gånger så många slutenvårdas för allvarliga självsador i Stockholms län.

Socialstyrelsen har i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR) genomfört ett nationellt arbete för att satsa på och tydliggöra regionernas prehospitla verksamheter och dess förmåga och processer som föreligger under begreppet Akut Prehospital Psykiatri (APP). Detta nationella uppdrag innebär att inom respektive region utveckla och säkerställa funktioner, tjänster, kompetens och processer för att prehospitalt omhänderta patienter med akut psykiatrisk problematik.

Tjänsten psykiatriambulans (PAM) startades 2015 som en suicidpreventiv åtgärd men utvecklades snart till att erbjuda ett bättre akut och prehospitalt omhändertagande av personer med akut psykisk ohälsa. Tjänsten är en viktig del i avstigmatiseringen av psykiatrisk sjukdom och en likställning av psykisk sjukdom med somatisk ohälsa. Från 2017 permanentades projektet genom tilläggsavtal med Länsakuten Norra Stockholms psykiatri inom sjukvårdsområde (SLSO) men har sedan 2019 organiserats inom ramen för den prehospitla verksamheten genom avtal med den regionägda ambulansvårdgivaren Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) som huvudansvarig vårdgivare med underavtal med länspsykiatrin.

Sedan den 1 september 2022 organiseras och bemannas tjänsten PAM helt i AISAB:s regi. Skälet till detta är att renodla tjänsten som en prehospital tjänst samt öka och förenkla styrbarheten av tjänsten. Att tydliggöra tjänstens prehospitla roll och säte var också ett steg i linje med det nationella uppdraget.

Överväganden

Tjänsten psykiatriambulans har visat sig vara en ändamålsenlig, värdefull och effektiv tjänst inom regionens prehospitla verksamhet. Resursen uppskattas även av andra myndigheter såsom polis och räddningstjänst och av övriga sjukvårdsaktörer. Tjänsten avropas aktivt framför allt av polismyndigheten.

Under 2022 har 13 000 psykiatriuppdrag utförts av den prehospitla vården varav drygt 4000 av PAM enheterna. Förvaltningens bedömning är att målgruppen för patienter med psykiatriska tillstånd eller psykisk ohälsa uppgår till cirka 36 000 ärenden hos prioriterings- och dirigerings-tjänsten årligen.

Förvaltningen föreslår att fortsatt två enheter är i drift under veckans alla dagar men att det totala antalet drifttimmar utökas. En enhet föreslås vara i drift dygnet runt och den andra mellan kl. 15:00-23:00. Genom detta utökas antalet drifttimmar per dygn från dagens 20 till 32 timmar och två enheter blir tillgängliga fler timmar under dygnet än tidigare. Under avtalsperioden finns också möjligheten att utöka driften genom ett förslag på option om ytterligare en enhet under dygnet då behovet är som störst.

Utifrån den nationella satsningen relaterat till akut prehospital psykiatri har Region Stockholm beviljats ytterligare statsbidrag för att i projektform prova om det akuta psykiatriska omhändertagandet kan stärkas genom att bemanna prioriterings- och dirigerings-tjänsten med en sjuksköterska med specialistutbildning inom psykiatri. I avtalet föreslås skrivas in en option om att avropa denna tilläggstjänst om projektet faller väl ut.

Förvaltningen föreslår att AISAB som ansvarig ambulansvårdgivare för tjänsten psykiatriambulansen och för regionens Prehospitala kunskaps- och kliniskt träningscentrum (KTC), får ansvar för att förvalta regionens arbete för APP. Arbetet ska ske i nära samverkan med övriga prehospitala vårdgivare samt i samverkan med regionens specialistpsykiatri.

Ekonomiska konsekvenser

Det nya grundavtalet innebär en fast ersättning för tjänsten som beräknas uppgå till cirka 27 miljoner kronor per år i fast ersättning och därtill tillkommer en rörlig ersättning baserat på antalet uppdrag på cirka 1,5 miljoner kronor per år. Detta är lägre än nuvarande årskostnad på 30,5 miljoner kronor.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer att patientsäkerheten kommer att öka eftersom tjänsten psykiatriambulans kommer att finnas tillgänglig dygnet runt.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms öka jämlikheten inom vården eftersom tjänsten psykiatriambulans kommer att finnas tillgänglig dygnet runt. En kommande utökning med en enhet under viss tid av dygnet föreslås för att ytterligare täcka behovet och för att öka jämlik tillgång till tjänsten.

Miljökonsekvenser

Förslaget förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön då enheterna utför uppdrag som annars utförs av andra enheter.

Administrativa konsekvenser

Förslaget förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till